

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Mihala a sudcov JUDr. Juraja Majchráka a JUDr. Jany Serbovej, v trestnej veci proti obvinenému **Z. C.**, pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona, o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 15. apríla 2008, sp. zn. BB-4 T 7/2008, rozhodol na neverejnom zasadnutí konanom dňa 6. novembra 2008 v Bratislave,

t a k t o :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie **z r u š u j e** a Špeciálnemu súdu, pracovisko Banská Bystrica **sa ukladá**, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len špeciálny prokurátor) podala dňa 4. apríla 2008 pod číslom VII/1 Gv 106/07-26 na Špeciálny súd v Pezinku (k presunu veci na pracovisko Špeciálneho súdu v Banskej Bystrici došlo dňa 8. apríla 2008) obžalobu, v ktorej obvinenému **Z. C.** kládla za vinu spáchanie prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona, pretože mal inému v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu cez sprostredkovateľa sľúbiť úplatok, pričom skutku sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- v presne nezistený deň v mesiaci júni 2007 v N. sa v kaviarni nachádzajúcej sa v hypermarkete T. stretol s E. K., prostredníctvom ktorého sľúbil úplatok vo výške 200 000 Sk až 300 000 Sk pre správkyňu konkurznej podstaty úpadcu - Poľnohospodárskeho výrobnobchodného družstva M. JUDr. E. R. - H. za to, ak menovaná vydá nehnuteľný majetok - lesy

a ornú pôdu bývalého urbárneho spolku v M., patriaci do konkurznej podstaty, bývalým urbárikom, následne v presne nezistený deň v polovici mesiaca júla 2007 v N. v kaviarni nachádzajúcej sa v obchodnom dome B. počas stretnutia s E. K. predložil písomnú dohodu o fyzickom odovzdaní majetkov bývalých urbárikov v k. ú. M. a užívacích práv zo dňa 27. júna 2007 s tým, že v prípade, ak ju menovaná správkynia podpíše, tak od neho dostane sumu 200 000 Sk až 300 000 Sk, pričom dňa 14. augusta 2007 v N. v reštaurácii P. H. nachádzajúcej sa v hypermarkete T. počas stretnutia s E. K. znížil uvedený sľub na sumu 20 000 Sk až 30 000 Sk.

Vyššia súdna úradníčka Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len Špeciálny súd) doručila dňa 14. apríla 2008 obvinenému a jeho obhajkyni obžalobu spoločne s výzvou na oznámenie návrhov na vykonanie dôkazov a upozornenie podľa § 240 ods. 3, ods. 4, ods. X.. Trestného poriadku.

Samosudkyňa Špeciálneho súdu uznesením zo dňa 15. apríla 2008, č. k. BB-4 T 7/2008-507 podľa § 350 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v ustanovení § 241 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku pre závažné procesné chyby vyššie špecifikovanú obžalobu prokurátora odmietla. Vo výrokovej časti napadnutého uznesenia (čo napokon uniklo aj pozornosti samotného sťažovateľa) síce obžalobu odmietla, avšak súčasne návazne nepostupovala zákonom predpokladaným spôsobom, keďže v ňou aplikovanom postupe výrokovo chýba akákoľvek zmienka aj o vrátení veci prokurátorovi.

Svoje rozhodnutie odôvodnila v rozsahu č.l. 507-510 trestného spisu tým ťažiskovým argumentom, že podstatný dôkazný prostriedok zadovážený vo veci v štádiu prípravného konania v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku v podobe informácie získanej použitím informačno-technických prostriedkov (ďalej len ITP) postráda zákonom požadované náležitosti, a preto v konaní pred súdom ho nie je možné vykonať ako dôkaz. V tejto súvislosti citovala obsah ustanovenia § 270 ods. 2 Trestného poriadku o výkone zvukového, obrazového alebo obrazovo-zvukového záznamu na technickom zariadení so zvýraznením okolnosti, že súčasťou výkonu tohto dôkazu je aj správa o spôsobe a autorovi získania a vyhotovenia záznamu. Uviedla, že ak sa majú informácie zadovážené formou ITP použiť ako dôkaz v trestnom konaní pred súdom, vyhotoví orgán štátu nielen doslovný prepis záznamu, ale aj písomný záznam (správu) s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti použitia ITP, ktorý

orgán štátu priloží k doslovnému prepisu. V skúmanej veci podľa samosudkyne spisový materiál obžaloby obvineného postráda správu o tom, akým spôsobom, a kým, bol záznam vyhotovený alebo získaný. Samosudkyňa súčasne dospela k záveru, že je povinnosťou prokurátora už v prípravnom konaní v rámci dozoru nad dodržiavaním zákonnosti zabezpečiť, aby konanie, ktoré predchádza podaniu obžaloby bolo vykonané v súlade s Trestným poriadkom, a aby boli dodržané všetky procesné ustanovenia z neho vyplývajúce.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote v zmysle § 241 ods. 4 Trestného poriadku sťažnosť špeciálny prokurátor. V písomných dôvodoch sťažnosti (č.l. 512-513 trestného spisu) poukázaním na ustanovenie § 270 ods. 2 Trestného poriadku uviedol, že súčasťou výkonu zvukového, obrazového alebo obrazovo-zvukového záznamu ako dôkazu je síce aj správa o tom, akým spôsobom, a kým, bol záznam vyhotovený alebo získaný, avšak argumentoval tým, že zákon nikde neuvádza aké formálne náležitosti má uvedená správa obsahovať.

Z doslovného prepisu obrazovo-zvukového záznamu, ktorý sa nachádza na č. l. 86-95 vyšetrovacieho spisu je podľa sťažovateľa zrejmé, že obrazovo-zvukový záznam v prejednáwanej veci bol získaný použitím ITP na základe príkazu sudcu Špeciálneho súdu zo dňa 14. augusta 2008 (zrejme 2007) zo stretnutia agenta E. K. s osobou vystupujúcou pod menom Z. C. v N. na B. ulici číslo X. v priestoroch hypermarketu T. N., a.s., v reštaurácii P. H. a na priľahlom parkovisku. Z podpisu v závere písomného prepisu je súčasne podľa sťažovateľa zrejmé, že obrazovo-zvukový záznam bol vyhotovený Odborom špeciálnych činností Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru, za ktorý tento prepis vyhotovil zástupca. Návazne na č.l. 96-100 spisu sa nachádzajú doslovné prepisy záznamu telekomunikačných činností, ktoré boli zaznamenané na základe príkazu sudcu Špeciálneho súdu zo dňa 14. augusta 2008 (správne zrejme 2007) číslo BB-ŠS-V-118-01/07-Ntt-454, pričom jednotlivé telefónne hovory sú označené presným dátumom a časom, kedy boli vykonané, ako aj osobami, medzi ktorými prebiehali. V závere písomného prepisu je podpísaný zástupca Oddelenia špeciálnych činností, Odboru inšpekčnej služby, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Sťažovateľ súčasne poukázal na skutočnosť, ktorej si bol sám Špeciálny súd vedomý, a síce, že súčasťou dotvorenia spisového materiálu je aj utajovaná príloha, z ktorej je zrejmé, že informácie získané použitím ITP majú zákonný pôvod.

S ohľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ namietal, že mu nie je jasné, aké ďalšie informácie mali byť získané správou o tom, akým spôsobom, a kým, bol záznam vyhotovený alebo získaný, pretože podľa jeho názoru by išlo len o formálne zopakovanie údajov, ktoré sú z písomných prepisov už známe.

Napokon sťažovateľ z týchto dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku napadnuté uznesenie Špeciálneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti v intenciách ustanovenia § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, a tak zistil, že sťažnosť špeciálneho prokurátora je plne dôvodná.

Okrem vyššie ozrejmeneho formálneho nedostatku v postupe obsiahnutom vo výrokovej časti napadnutého uznesenia prvostupňového súdu, nezistil druhostupňový súd ani splnenie vecných materiálnych podmienok, odôvodňujúcich odmietnutie obžaloby z toho dôvodu, akým v postupe svojho konania argumentoval špeciálny súd, a súčasne nezistil ani z toho plynúce podmienky na vrátenie veci prokurátorovi.

Podľa § 350 ods. 1 Trestného poriadku samosudca obžalobu predbežne neprejednáva, preskúma však, či poskytuje spoľahlivý podklad na ďalšie konanie, a či prípravné konanie, ktoré jej predchádzalo, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu.

Podľa § 350 ods. 2 Trestného poriadku po preskúmaní obžaloby podľa jej obsahu a obsahu spisu samosudca urobí niektoré z rozhodnutí uvedených v § 241 ods. 1 písm. a/ až písm. j/.

Podľa § 241 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.

V súvislosti s posledne citovaným zákonným ustanovením zákonodarca vykladá, že z formulácie tam uvedenej podmienky na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi „najmä pre porušenie práva na obhajobu“ je evidentné, že môžu byť zistené prípadne aj ďalšie „závažné procesné chyby“, avšak ich vecný a procesný dopad na práva obvineného musí byť v závažnosti porovnateľný s porušením práva na obhajobu. Môže ísť napríklad o konanie a rozhodnutie nepríslušného orgánu, vykonanie konania orgánom, ktorý mal byť vylúčený, vykonanie konania bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje, opretie obžaloby o podstatný dôkaz, ktorý nebol vykonaný zákonným spôsobom a pod.

Preskúmaním dosiaľ zhromaždeného kompletného spisového materiálu, oboznámiac sa súčasne aj s č.l. 1-15 utajovanej prílohy, senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok proklamovaných Špeciálnym súdom vo vzťahu k zákonnému ustanoveniu § 241 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku, teda podmienok na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi z dôvodov uvádzaných súdom prvého stupňa.

S argumentáciou i dôvodmi sťažovateľa sa sťažnostný súd v plnom rozsahu stotožňuje, tieto si osvojuje a v rámci postupu svojho konania na ne, ako na správne aj odkazuje. Spisový materiál obsahuje nesporné faktografické údaje o tom, ktorý špecifikovaný orgán akými konkrétnymi spôsobmi a s koho súhlasom získal zaznamenané údaje, pričom tieto údaje premietol zodpovedajúcou zaužívanou písomnou formou do spisového materiálu. Ak má samosudkyňa pochybnosti o použiteľnosti predmetného dôkazu z hľadisk jeho hodnovernosti či dokonca pravosti v zmysle § 270 ods. 2 Trestného poriadku, je jej právom a zároveň i povinnosťou požiadať prokurátora (ako obžalobcu zastávajúceho právny názor, že výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd - § 234 ods. 1 Trestného poriadku) o ďalšiu súčinnosť za účelom bližšieho ozrejmenia požadovanej skutočnosti, resp. v rámci kontradiktórneho postupu súdneho konania podľa vlastnej úvahy dôkaz v danej podobe a obsahu vyhodnotiť.

Keďže postup Špeciálneho súdu založený výlučne na posudzovanej skutočnosti nespĺňa materiálne náležitosti obsiahnuté v ustanovení § 241 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosti špeciálneho prokurátora vyhovel a rozhodol spôsobom uvedeným v enunciaci tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 6. novembra 2008

JUDr. Ján M i h a l, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíhová